

HYRYNSALMI

VASTINE VUODEN 2025 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

Sisällys

1. Aikaisempien vuosien suositusten seuranta	3
2. Talous	4
3. Toiminnallisten vuositavoitteiden toteutuminen	5
3.1 Hallinto- ja elinvoimapalvelut	5
3.1.1. Kunnanhallitus	5
3.1.2 Hallintopalvelut	5
3.1.3 Henkilöstöpalvelut	5
3.1.4 Työllistäminen	5
3.1.5 Elinkeino- ja matkailutoimi	6
3.2 Sivistyspalvelut	6
3.2.1 Sivistystoimen hallinto	6
3.2.2 Varhaiskasvatus	6
3.2.3 Perusopetus	7
3.2.4 Kansalaisopisto	7
3.2.5 Kirjasto	7
3.2.6 Kulttuuripalvelut	7
3.2.7 Liikuntatoimi, nuorisotoimi	7
3.3. Tekniset palvelut	8
3.3.1. Tekninen ja valvontatoimi	8
3.3.2. Valvonta, kaavoitus ja mittaus	8
3.3.3 Liikenneväylät	8
3.3.4 Ulkoilu ja yleiset alueet	8
3.3.5 Kiinteistöt	8
3.3.6 Konevarikko	9
3.4. Yhteenvedo toiminnallisista tavoitteista	9
4. Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjaus	10

Tarkastuslautakunta on antanut 13.5.2026 vuotta 2025 koskevan arviointikertomuksensa. Kunnanhallitusta pyydetään ottamaan huomioon arviointikertomuksessa esitetyt havainnot ja antamaan niistä vastineensa syyskuun 2026 loppuun mennessä kunnanvaltuustolle. Kun arvioinnissa esitetyt kehittämistä vaativat asiat ovat valtuuston tiedossa ennen seuraavan vuoden talousarvion vahvistamista, voi valtuusto paremmin vaikuttaa talousarviossa päätettäviin asioihin.

Keskeisimmäksi asiaksi tarkastuslautakunta nostaa edelleen tavoiteasetannan prosessin, jota tulee kehittää.

1. Aikaisempien vuosien suositusten seuranta

Kunnanhallitus on antanut valtuustolle 9.9.2025 lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Alla olevaan taulukkoon on koottu sellaisia kunnanhallituksen vastineita, joihin tarkastuslautakunta haluaa edelleen kiinnitettävän huomiota.

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen pönostamista talousarvion laadintaprosessin ja tavoiteasetannan yhtenäisyyden kehittämiseen.	Talousarvio- ja tilinpäätöskirjojen rakennetta ja tavoiteasetantaa pyritään kehittämään edelleen ohjeistuksen ja yhteisten työpajojen kautta. Talousarvioprosessin aikataulutusta on pyritty aikaistamaan edellisiin vuosiin nähden, jotta tavoiteprosessille ja yhtenäisyyden arvioinnille ja varmistamiselle jää enemmän aikaa.
Henkilöstön työhyvinvointi ja työn kuormittavuus: Tarkastuslautakunta kannustaa tekemään henkilöstökyselyitä vuosittain.	Esimiehiä kannustetaan seuraamaan henkilöstön kuormitusta ja jaksamista sekä toimimaan hyvinvoinnin edistämiseksi. Yhteistyötä työterveyden kanssa pidetään yllä ja kehitetään. Henkilöstöä pyritään tiedottamaan aktiivisesti työterveyspalvelujen toiminnasta ja muutoksista mm. tiedottein ja henkilöstöinformin. Henkilöstöstä koostuva työhyvinvointitiimi on tuottanut hyvinvoinnin / virkistystoiminnan teemavuoden elokuusta 2025 alkaen. Teemavuosi on sisältänyt mm. liikuntalajikokeiluja, 10 kerran kuntosalikortin sekä koko henkilöstön yhteisen virkistysiltapäivän. Toimintaa pyritään jatkamaan. Työhyvinvointikysely toteutettiin huhtikuussa 2026. Tulokset esiteltiin henkilöstölle sekä kunnanhallitukselle touko-kesäkuussa. Tulosten perusteella on laadittu suunnitelma jatkotoimista työhyvinvoinnin kehittämiseksi. Kysely on tarkoitus uusida alkuvuodesta 2027.
Tarkastuslautakunta kannustaa edelleen kehittämään elinkeinotoiminnan mittaristoa.	Elinkeinotoiminnan kehittymisen arvioimiseen asetetaan relevantteja mittareita, jotka eivät

	edellyttä erillisten tutkimusten tai kyselyjen toteuttamista.
Tarkastuslautakunta suosittelee yhtenäistämään konserniyhtiöiden tavoiteasetantaa kunnan tavoitteiden kanssa.	Syksystä 2025 alkaen on kokoontunut säännöllisesti laajennettu johtoryhmä, jossa ovat mukana yhtiöiden toimitusjohtajat. Käytäntöjä kunnan ja konserniyhtiöiden välillä on pyritty yhtenäistämään erityisesti henkilöstöasioissa. Tytäryhtiöt toimittavat neljännesvuosittain talousraporttinsa. Yhtiöiden raportointia konsernijohtolle kehitetään edelleen. Seuraavaan talousarvioon muokataan myös yhtiöiden toiminnan tavoitteita kunnan tavoiteasetantaa vastaavaksi.

2. Talous

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Taseeseen kertynyt kunnan ylijäämä nousi tilikaudella n. 5,9 miljoonaan euroon. Konsernissa kertynyt taseen ylijäämä oli tilikauden lopussa 4,0 miljoonaa euroa. Valtionosuusrahoitus kasvoi ja verotulot pienenivät edellisvuodesta. Asukasmäärä laski edelleen. Väestörakenne on vanhusvaltainen. Eläkeläisten osuus väestöstä on jo yli 50 %.	Talous on positiivisessa tilanteessa vuosien systemaattisen työn tuloksena ja tarkkaa taloudenpitoa jatketaan edelleen. Valtionosuuksien kasvuun vaikutti työllisyyspalveluiden siirtymisen kuntien vastuulle. Asukasmäärän pieneneminen ja väestörakenteen muutos jatkuvat sekä Hyrynsalmella että laajemmin Kainuussa. Näihin haasteisiin vastaaminen on keskeinen osa päivitettävää kuntastrategiaa. Muutokseen vastataan mm. sopeuttamalla palveluja muuttuvaan tilanteeseen, lisäämällä alueellista yhteistyötä palvelujen tuottamisessa sekä alueen elinvoimaa kehittämällä (uudet investoinnit ja työpaikat).
Kunnan vuosikate kattoi tilikaudella poistot 217-prosenttisesti. Konsernissa vuosikate kattoi poistot 141-prosenttisesti. Omavaraisuusaste sekä kunnassa että konsernissa on hyvällä tasolla. Tunnuslukujen valossa Hyrynsalmi täyttää tasapainoisen talouden tunnusmerkit. Tunnuslukuja tarkasteltaessa voidaan todeta, että talous on vakaalla pohjalla, mutta vaatii jatkossakin suunnitelmallista taloudenhoitoa ja investointitason pitämistä maltillisena.	Kunnan ja konsernin talous on tasapainossa. Kiinteistöjen vanheneminen ja vajaakäyttö tuovat kuitenkin haasteita sekä kunnan että tytäryhtiöiden talouteen. Kunnan talouteen vaikuttavat myös TE-uudistuksen myötä kasvaneet vastuut työllisyysetuuksien kustannuksista. Velkojen kokonaishallintaa helpottaa peruskunnan pieni velkamäärä. Investoinnit pidetään edelleen harkitulla ja maltillisella tasolla.
Kiinnitetään vuosittain huomiota alaskirjaustarpeisiin.	Alaskirjaustarpeet tarkastellaan säännöllisesti. Kunnan ja sen tytäryhtiöiden kiinteistöjen alaskirjaustarpeet on huomioitu kiinteistöselvityksen pohjalta laaditussa kiinteistöstrategiassa.

3. Toiminnallisten vuositavoitteiden toteutuminen

3.1 Hallinto- ja elinvoimapalvelut

3.1.1. Kunnanhallitus

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Vuodelle 2025 kunnanhallitukselle on asetettu aiempaa selkeämmät tavoitteet ja raportointi toimintakertomukselle on kehittynyt. Aikaisempien vuosien kehityskohteisiin on tartuttu ja tavoiteasetanta ja raportointi on nyt yhtenäisempää muiden palvelualueiden kanssa.	Kunnanhallituksen tavoiteasetanta ja raportointi pyritään pitämään selkeänä ja kehittämään niitä edelleen. Kuntastrategian päivityksen myötä tavoitteita yhdistetään entistä selkeämmin strategiaan.

3.1.2 Hallintopalvelut

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Tavoitteet toteutuivat pääosin. Monipuolisen ja aktiivisen viestinnän tavoitetta edistettiin, verkosivu-uudistus toteutui alkuvuodesta 2026 ja kuntalaiskysely toteutettiin.	Viestintä on kehittynyt siihen varattujen henkilöstöresurssien ansiosta. Viestintää ja kunta-markkinointia kehitetään pitkälti hanketyöskentelyn kautta. Pitkäjänteinen viestinnän kehittäminen vaatisi nykyistä enemmän henkilöstöresursseja. Kuntalaiskysely toteutetaan seuraavan kerran syksyllä 2026 kuntastrategian päivitykseen liittyen.

3.1.3 Henkilöstöpalvelut

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Sairauspoissaolojen määrä oli lisääntynyt, mutta toimintakertomuksessa ei ilmene, kuinka paljon sairauspoissaolojen määrä on kasvanut työntekijää kohti. Työhyvinvointikyselyä ei toteutettu vuonna 2025.	Sairauspoissaolojen määrä (ka 15,4 pv/ hlö /vuosi) kasvoivat edellisestä vuodesta 2,1 päivää per henkilö. Sairauspoissaolot eivät lisääntyneet tasaisesti kautta henkilöstön, vaan nousuun vaikuttavat yksittäiset pitkät sairauspoissaolot. Kunta-alan keskimääräinen sairauspoissalomäärä oli vuonna 2025 13,2 päivää henkilöä kohden. Työhyvinvointikysely toteutettiin alkuvuodesta 2026.

3.1.4 Työllistäminen

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Työttömyysaste kehittyi vuonna 2025 negatiivisesti ollen joulukuun 2025 lopulla 13,5 %.	Työllisyys ei ole kaikin puolin ”omissa käsissä”, vaan siihen vaikuttavat vahvasti yleinen taloustilanne sekä valtakunnalliset päätökset ja toimet. Työttömyysaste kehittyi tilinpäätösvuonna

	negatiivisesti koko Suomessa. Heikossa suhdanteessa työllisyyteen vaikuttaminen on haastavaa. Paikkakunnalla on työpaikkoja rajallisesti ja kaikilla työttömällä ei ole mahdollisuutta tai halua liikkua työn perässä toiselle paikkakunnalle. Vuoden 2025 alusta alkaen työllisyyden katkaisee vain aito työllistyminen, ei esimerkiksi koulutukseen tai muuhun palveluun osallistuminen, kuten aikaisemmin. Työllisyyspalveluiden siirryttyä kuntien vastuulle myös kuntien osuus työttömyysetuuksien rahoituksesta kasvoi. Heikkenevä työllisyystilanne näkyy kunnan taloudessa lisääntyvinä etuusmaksuina.
--	--

3.1.5 Elinkeino- ja matkailutoimi

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota erityisesti tilakysymysten takia tapahtuneeseen teollisten työpaikkojen vähenemiseen ja pitää tärkeänä, että teollisuuden tilakysymyksiin kiinnitetään tulevaisuudessa huomiota.	Sisäilmaongelmien takia 9 teollista työpaikkaa on siirtynyt pois Hyrynsalmen kunnasta. Vaapaana olevia teollisuustiloja ei ole pystytty myöskään uudelleen vuokraamaan ko. syystä. Tilanteeseen ei ole löydetty ratkaisua, vaikka tiloihin on ollut kiinnostusta.
Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että yksikään elinvoimapalvelujen tavoite ei toteutunut täysin. Tulevaisuudessa kunnan tulee turvata nykyiset elinkeinot ja matkailuun liittyvät toiminnot sekä kehittää niitä. Tarkastuslautakunta pitää elinkeinotoiminnan ja matkailun edistämistä kunnan tulevaisuuden kannalta kriittisenä osa-alueena.	Elinkeinojen ja matkailun edistäminen on kunnan painopisteitä ja niissä ei ole onnistuttu täysimääräisesti. Matkailun kansainvälistyminen on kehittynyt myönteisesti, mutta majoituskapasiteetti ei ole kasvanut ja uudet suunnitellut hankkeet eivät eri syistä ole toteutuneet. Mittavimpana hankkeena energiapuisto -hanke on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

3.2 Sivistyspalvelut

3.2.1 Sivistystoimen hallinto

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Tavoitteille on asetettu mittareita, joista ei käy ilmi tavoiteltu taso. Tarkastuslautakunta suosittelee täsmentämään tavoitteita ja mittareita niin, että ne ovat keskenään yhteismitallisia. Myös toteumat tulisi raportoida asetettujen tavoitetasojen ja mittareiden mukaisesti.	Jatkossa tavoitteille tullaan määrittelemään pysyvät tavoitetasot, jolloin eri talousarviovuosia voidaan verrata toisiinsa.

3.2.2 Varhaiskasvatus

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Toimintakertomuksen raportoinnista oli vaikeasti tulkittavissa, onko toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma otettu käyttöön. Tarkastuslautakunta suosittelee	Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on käytössä.

täsmentämään jatkossa raportointia niin, että siitä käy selkeästi ilmi tavoitteeseen kytketyn mittarin toteuma.	Jatkossa tullaan täsmentämään raportointia niin, että tavoitteeseen kytketyn mittarin toteuma tulee konkreettisesti esille.
---	---

3.2.3 Perusopetus

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Oppilaiden tasa-arvoisen oppimisen, kasvun ja kehityksen edistämisen ja tukemisen tavoitteen osalta raportoidut toteumat eivät olleet yhteismitallisia asetetun mittarin kanssa ja tarkastuslautakunta pyytää kiinnittämään asiaan jatkossa huomiota.	Toteumat ja mittarit tullaan jatkossa yhdenmukaistamaan siten, että ne molemmat kuvaavat mitattavaa tavoitetta selkeästi.

3.2.4 Kansalaisopisto

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Tavoitteet ja mittarit olivat pääosin mitattavissa, mutta seurattaville mittareille ei ole asetettu tavoitearvoa.	Jatkossa seurattaville mittareille tullaan asettamaan tavoitearvot.

3.2.5 Kirjasto

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Tarkastuslautakunta suosittelee kehittämään mittareita niin, että niille annettaisiin tavoite-taso.	Tavoitetasot tullaan määrittelemään konkreettiseksi ja helposti tulkittaviksi.
Kotiseutuarkistoon liittyviä tavoitteita tai toiminnan kuvausta ei löydy toimintakertomukselta, vaikka se hallinnollisesti kuuluu kirjaston toimialaan.	Kotiseutuarkistoa koskevat tavoitteet ja kuvaukset lisätään jatkossa talousarvioon ja toimintakertomukseen.

3.2.6 Kulttuuripalvelut

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Musiikki- ja taidekasvatuksen sekä kulttuuritoimen osalta tarkastuslautakunta suosittelee tarkentamaan tavoiteasetantaa niin, että mittareille asetettaisiin tavoitearvot. Tavoitteet eivät ole nyt kaikilta osin mitattavissa.	Jatkossa seurattaville mittareille tullaan asettamaan selkeät tavoitearvot.

3.2.7 Liikuntatoimi, nuorisotoimi

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Tarkastuslautakunta pyytää yhä liikunta- ja nuorisotoimea kehittämään edelleen tavoiteasetantaa ja niihin kohdistuvaa toteumien raportointia, joskin kehitys on ollut hyvää.	Tavoiteasetantaa ja tavoitteiden toteutumisen raportointia tullaan kehittämään edelleen.

3.3. Tekniset palvelut

3.3.1. Tekninen ja valvontatoimi

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Talousarviossa ei ole asetettu vuositavoitteita, jotka eivät kuuluisi toimen perustehtävään. Lisäksi niiltä osin kuin tavoitteita ja mittareita on asetettu, niille ei pääosin ole asetettu tavoitetasoa.	Jatkossa kehittämistavoitteet on erotettava selkeästi toimen perustehtävistä. Selkeille toiminnallisille tavoitteille asetetaan mittarit, jotka kuvaavat konkreettisesti ja relevantisti tavoitteiden toteutumista. Mittareille määritetään tavoitetasot ja toteumat raportoidaan.

3.3.2. Valvonta, kaavoitus ja mittaus

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Tavoitteiden mitattavuutta ja varsinkin niihin liittyvien toteumien raportointia on kehitetty aikaisemmista vuosista. Lisäksi asetetut tavoitteet täyttyivät.	Tavoitteet ja toteumien raportoinnit pyritään jatkossakin esittämään konkreettisella ja selkeällä tavalla.

3.3.3 Liikenneväylät

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Talousarviossa on asetettu pitkälti tavoitteita, jotka kuuluvat toimen perustehtävään. Tavoitteiden mittareille ei pääosin ollut asetettu tavoitetasoa, joiden avulla toteumien onnistumista voisi arvioida.	Jatkossa kehittämistavoitteet on erotettava selkeästi toimen perustehtävistä. Selkeille toiminnallisille tavoitteille asetetaan mittarit, jotka kuvaavat konkreettisesti ja relevantisti tavoitteiden toteutumista. Mittareille määritetään tavoitetasot ja toteumat raportoidaan.

3.3.4 Ulkoilu ja yleiset alueet

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Talousarviossa ei pääosin ole asetettu vuositavoitteita, jotka eivät kuuluisi perustehtävään. Hiihtolaturien käyttöä on seurattu, mutta talousarviossa ei ole asetettu numeerista mittaria tavoitteelle.	Tavoiteasetantaa pyritään edelleen kehittämään. Hiihtolaturien osalta tavoiteltiin käyttöasteen kasvua. Hiihtäjämäärä oli latulaskurin mukaan 6626 kpl vuonna 2024 ja n. 5500 kpl vuonna 2025, joten tavoite ei toteutunut. Hiihtäjämäärän laskuun voidaan arvioida vaikuttaneen pääosin kunnan vaikutuspiirin ulkopuolelle jäävät tekijät; lyhyeksi jäänyt hiihtokausi sekä alkuvuoden kova pakkasjakso. Jatkossa tavoitteelle asetetaan numeerinen mittari.

3.3.5 Kiinteistöt

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Vuosittainen taloudellisen tehokkuuden parantamisesta oli sama kuin edellisenä vuotena.	Taloudellisen tehokkuuden parantaminen nähdään edelleen keskeisenä tavoitteena, mutta

Tarkastuslautakunta suosittelee täsmentämään tavoitteita ja mittareita niin, että ne olisivat keskenään yhteismitallisia. Myös toteumat tulisi raportoida asetettujen tavoitetasojen ja mittareiden mukaisesti.	tavoitteita ja mittareita on syytä tarkentaa ja selkeyttää. Toteumien raportoinnissa on edelleen kehitettävää.
---	--

3.3.6 Konevarikko

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Asetettu tavoite ei ole mitattava, vaan perustehtävää kuvaava. Tarkastuslautakunta suosittelee jatkossa asettamaan seurattavia ja numeerisia kustannustehokkuuden mittareita, esimerkiksi kiinteistön ylläpitokulut/neliö.	Konevarikko sisältää teknisten palveluiden konekannan. Kalustoa käytetään monenlaisten sisäisten ja ulkoisten palvelujen tuottamiseen. Mittareita ja seurantaa on haastavaa asettaa, mutta siihen pyritään tulevalla talousarviokaudella.

3.4. Yhteenveto toiminnallisista tavoitteista

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Yhteenvetona tarkastuslautakunta toteaa, että toiminnallisten tavoitteiden asetantaa ja toteumien raportointia on kehitetty verrattuna edellisiin vuosiin. Joiltakin osin kehitystä on kuitenkin jatkettava niin, että toiminnalliset tavoitteet ja niihin liitetyt mittarit olisivat sellaisia, jotka aidosti kehittävät ja edistävät kunnan strategian mukaista toimintaa. Tarkastuslautakunta on huomauttanut kuudessa edeltävässä arviointikertomuksessa vuositavoitteiden ja niitä toteuttavien toimenpiteiden määrittelyn selkeyttämisestä sekä sellaisten mittareiden asettamisesta, joiden toteutumista on mahdollisuus arvioida. Tarkastuslautakunta kiittää tavoiteasetannassa ja niihin liittyvässä raportoinnissa tapahtuneesta kehityksestä. Talousarvion tavoitteet eivät kuitenkaan ole vielä täysin yhteismitalliset toimialojen ja tulosyksiköiden kesken, vaan vaihtelevat kirjoittajan mukaan. Esimerkiksi henkilöstötavoitteiden osalta tavoitteet voisivat olla yhtenäisemmät toimialojen välillä. Kunnanhallituksen tulisi huolehtia yhteismitallisesta kokonaisuudesta.	Talousarvion tavoiteasetantaa pyritään edelleen kehittämään. Kuntastrategian päivityksen valmistuttua tavoitteita ja niiden mittareita pyritään kytkemään entistä selkeämmin strategiaan. Yhteiset talousarviotyöpajat edistävät yhteismitallisuutta. Hallintopalvelut pyrkivät jatkossa varmistamaan aiempaa vahvemmin yhtenäisen kokonaisuuden ja tavoiteasetannan. Tämän edistämiseksi talousarvioprosessia on pyritty aikaistamaan ja "väljentämään", jotta yhteiselle tarkastelulle ja kokonaisuuden arvioinneille jää aikaa.
Tarkastuslautakunta pyytää kunnanhallitusta raportoimaan tavoitteiden toteumat	Tässä vastineessa kunnanhallitus raportoi tavoitteiden toteumat niiltä osin, kuin se on

valtuustolle. Ainakin niiden tavoitteiden toteumat tulisi raportoida, jotka ovat selkeästi mitattavissa. Tarkastuslautakunta toivoo myös, että tilivelvolliset ottavat itse kantaa kunkin tavoitteen kohdalla, toteutuiko tavoite vai ei.	mahdollista. Tilivelvolliset ottavat kantaa tavoitteiden toteutumiseen.
Hyvä vuositavoite on yksiselitteinen ja riittävän konkreettinen. Hyvä tavoite ilmaisee tekemisen tuloksen eikä kuvaa itse tekemistä. Hyvin muotoiltua tavoitetta voidaan lopuksi arvioida ja todeta, onko se toteutunut. Tarkastuslautakunta suosittaa yhä jatkossa kehittämään yhtenäistä raportointia tilinpäätöksessä, jossa tavoite, mittari ja toteuma on koottu taulukkoon. Kunnan tulisi keskittyä mittaamaan vain niitä tavoitteita, joihin se voi omilla toimenpiteillään vaikuttaa. Tarkastuslautakunta kannustaa tilivelvollisia valmistelevaan vuositavoitteitaan valtuuston päätettäväksi nämä lähtökohdat huomioiden.	Tarkastuslautakunnan toivomaa raportointia on toteutettu tilinpäätöksessä kaikkien kunnan omien toimintojen osalta. Raportoinnin konkreettisuudessa sekä tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa on edelleen eroja. Jatkossa myös tytäryhtiöiden osalta pyritään raportoimaan samalla tiiviillä taulukkomuodolla, jotta kokonaisuus olisi mahdollisimman yhtenäinen ja helpolukuinen.

4. Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjaus

Tarkastuslautakunnan havainto	Kunnanhallituksen selvitys
Talousarvion ja tilinpäätöksen luettavuus tavoitteiden asettamisen osalta on haasteellinen, eikä kaikille tavoitteille kerrottu toteumaa tilinpäätöksessä. Lisäksi yhtiöiden toiminnalliset tavoitteet ovat osin vanhentuneita tai pitkälti samat kuin useana vuonna aikaisemminkin. Tarkastuslautakunta suosittaa, että omistaja asettaisi konserniyhtiöille selkeät ja konkreettiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Konserniyhtiöistä Kt Oy Kiviöntaito teki voitollisen tuloksen. Muilta osin tytäryhtiöt olivat tappiollisia. Tarkastuslautakunta toteaa, että toiminnan tulisi olla kannattavaa.	Toistaiseksi yhtiöt ovat vastanneet itsenäisesti tavoiteasetannasta, eikä kunta ole omistajana asettanut yhtiöille varsinaisia tavoitteita. Konserniohjausta ja konserniyhtiöiden strategista kehittämistä pyritään viemään eteenpäin mm. yhteisten johtoryhmien kautta. Jatkossa myös konsernin osalta pyritään asettamaan tavoitteita indikaattoreineen samassa taulukkomuodossa, kuin kunnan omillekin toiminnoille. Samoin tulosten raportointia kehitetään saman suuntaiseksi kuin kunnan omilla toiminnoilla. Konsernitulos oli kokonaisuutena positiivinen, mutta on olennaista etsiä keinoja ja tarvittavia muutoksia yhtiöiden tulosten kääntämiseksi positiiviseksi.